

gaire cas d'aqueixa semblança. —¹⁵ Seguit per Rohlf's (RLiR VII, 139), i per Moll en l'apèndix etimològic de l'article d'AlcM, exposició excellent de la qüestió, que coincideix en molts punts amb la present, i que no té altre defecte que entretenir-se a refutar una de les absurdes pensades de Mn. Griera.

CORRANDA, 'dansa de moviment animat', 'lletreta que s'hi canta', també *corranta* antiquat, pres del fr. *courante* nom d'un ball semblant i de la seva tonada, derivat de *courant*, -ante, participi actiu de *courir* 'còrrer': la -d- que es troba també en la forma d'alguns patuosos (Borgonya) es deu a un «canvi de sufix», per influència de mots de sentit semblant. □¹⁵ 1.ª doc.: c. 1800?; escr. Renaix. c. 1880.

Bosch de la Trinxeria posa *corranta* com la forma usual a Jonquera i Vallespir: «Llur ball preferit són las *corrantas*: la balladora se posa a cinc passos de son ballador, se van acostant, sempre ballant, y de cop lo fadrí pren sa estimada pel cos y la posa assentada sobre sa espatlla --- tenen lletretas festivas, que's cantan, portant lo compàs, picant de mans, mentres las parellas ballan: Aquí dalt de la montanya / hi ha un pomeret florit: / lo rossinyol hi canta / a las onze de la nit» (Arabia, *MiscFolklorica*, 1887, p. 31). I ell mateix el mateix any: «cap al vespre comparegueren dos joglars, un violí y un fluviol, y tot lo jovent se dirigí cap a l'era, y vingan ballets y *corrantes* a fins a las 10 de la nit» (*Records d'un Excursionista*, p. 101). La forma *corranta* deu ser també l'autèntica en el text primer de la que cita AlcM de Llofriu, judicant per la rima: «sí voleu ballar *corrantes* / aneu's-en per 'qui en avall, / que els-e ballen repicantes / amb la cua de cavall».

No el recollí la tradició lexicogràfica fins a l'edició de 1888 de Lab., en la forma *corrantes*, definint «cantars populars», i citant de Verdaguer «*corrandes* que hi he après / les canto sola». El DAG: «*corranda*: cançó curta, ball popular» i citant d'uns *Exercicis del Cristià* (S. XVIII?, c. 1800?) «sí ha ballat *corrandes* o altres balls prohibits o profans». «Ara ballem *corrandes* — disaít un boute-en-train. Se component de quatrains qu'on improvise souvent: —Tota nit som caminat / per anar a Sant Ferriol; / he trobat una granyota / que sonava el flaviol», Horaci Chauvet, *Les couleurs du Vallespir*, p. 20; «senyora mosca 'ls hi canta a l'orella / la *corranta* dels fuserons», Casponce (*Altra manada de Faules de La Fontaine*, 1930, 106).

Oc. *courrento*, llgd. *courrento*, delf. *courranto*: «espèce de danse: genre de poésie populaire usité en Roussillon» TdF: en cita testimonis en Peyrot (Roergue), Jansemin (Agén) i el més antic, del tolosà Goudouli, c. 1600: «en dansant même la *courrento* / nou nous caldrà pas avé crento». Ara bé aquesta forma més conforme a les terminacions catalano-occitanes, està en ús a Andorra, en el ball típic de les Escaldes que el Comte de Carlet descriu com «un contrapàs puntejat primer, finalisant ab la mitja cadena que en diuen,

donant-se tots la mà y passant-se la parella de l'un a l'altre y acabant de vegades ab la *correnta*, que consisteix en agafar-se tots les mans, y còrrer formant una serp pels carrers, seguint als fadrins majors» (BCEC xv, 259); «ab la *correnta*, això és, agafant-se uns ab altres les mans, y formant com una serp, aprenent a còrrer per places y carrers, recons y revoltes, seguint els capritxos dels fadrins majors, que formen el cap d'aquesta serpent humana» (Andorra, BCEC, 1907, 151).

El mot fr. *courante* s'usava des de 1578, però quedà antiquat potser ja en el S. XVIII, en tot cas abans de 1835: 'danse où l'on parcourait une ellipse allongée sur des pas réglés', 'air sur lequel on la danse'. El FEW (II, 1566a22-7) recull aqueix nom en parlars de Normandia, Saintonge i Poitou («danse, marche où l'on se tient par la main»), i particularment en un grup coherent de localitats de Borgonya entre Màcon i Dijon, on té la forma *courande*, *coranda*, «danse indigène», i de nou amb -ante a Grenoble i els Alps provençals. Un canvi de -ante en -anda igual a aquest tenim en un altre gallicisme de l'època: *BUFANDA* < fr. *bouffante*; hi ha encara piem. *curenta*, i el mot va passar en la forma *coranto* a l'anglès, ja en el S. XVI com a 'danse en ritme triple'. Però aquí pogueren influir especialment noms de dansa com *sarabanda*, y mots de forma semblant a la de *corranda*, encara que siguin le sentit diferent: *randa*¹ i *correnda* 'corrença, diarrea' [Lab. 1839] al costat dels oc. *courrento* i *courrenço* 'diarrea'. Potser la influència més decisiva fou la de *ronda*, vista la naturalesa del ball de *correnta*, combinada amb la de *correnda/correnta/corrença*. En la prohibició esmentada pels *Exercicis* i potser en el fet d'antiquar-se a França, no sé si pogué influir algun color revolucionari que pendria aquest ball, semblant al de la farandola, que els empordanesos i vallespirencs corrien cantant en memòria del rei destronat el 1848: «ballarem la farandola en despit de Lluís Felip» (Coromines, *Pigmalió*, cap. 8, O. C., 156b).

DERIV.: *Corrandella*. *Corrandista*.

¹ En particular oc. ant. a *randa* 'enterament' i els altres 24 rims en -anda d'un famós sirventès de Bertran de Born (Appel, *Chrest.*, 67,9, etc.).

Corratadura, *corrater*, V. *correter* *Corre-bou*, V. *còrrer*

CÒRREC, 'conca d'un torrent quan és estreta i pendent', mot germà del port. *córrego* 'regueró', 'escorranc', 'tallat profund', 'call entre murs o marges alts', i el cast. dial. (càntabro-leonès) *cuérrago* 'regueró', provinents de l'hispano-llatí *CÓRRUGUS* 'baranc per on llançaven rostos avall els detritus de les mines, etc.', mot d'origen pre-romà hispànic, però més aviat indoeuropeu que ibero-basc, potser indoeuropeu central. □ 1.ª doc.: en forma llatinitzant *correcho*, 844; *correch*, 1153.

Amb la grafia llatinitzant *correcho* apareix en un doc. perpinyanès de l'any 844 (cita in extenso, en l'*OnomCat.*, s. v. *Perpinyà*), de la Colh. Moreau de la